

Lietuvos Respublikos Prezidentei
Daliai Grybauskaitei
S. Daukanto a. 3, LT 01122 Vilnius

2013-07-04 Nr. 11
Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO PAKEITIMŲ

Lietuvos žemėtvarkos ir hidrotechnikos inžinierių sąjunga, vienijanti per 1200 žemėtvarkos, nekilnojamojo turto kadastro, geodezijos, hidrotechnikos specialistų, kurių veikla susijusi su valstybės, savivaldybių ir privačių asmenų nekilnojamojo turto formavimu, t.y. teritorijų planavimu, nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenų nustatymu, aktyviai dalyvavo Seime svarstant Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymą (toliau – Teritorijų planavimo įstatymas) ir Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 2, 9, 10, 12, 13, 15, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 37, 38, 39, 40, 41, 45, 46, 47, 48, 49, 51 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymą (toliau – Žemės įstatymas) ir kitus kartu su Teritorijų planavimo įstatymo keičiamus įstatymus, kuriuos Lietuvos Respublikos Seimas priėmė 2013-06-27. Didelei daliai mūsų pasiūlymu pritarė Kaimo reikalų ir kiti komitetai, tačiau, Seimo Aplinkos apsaugos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, skyrė nepakankamą dėmesį teikiamausiems pasiūlymams ir pastaboms, kuriems nepritarė be jokių argumentų ir rėmėsi neteisingais Aplinkos ministerijos valstybės tarnautojų komentarais.

Suprasdami aptariamų įstatymų svarbą Lietuvos Respublikos ekonomikai, verslo plėtrai, negalime nutylėti, kad Teritorijų planavimo įstatymas parengtas ir priimtas pažeidžiant valstybės ir didelės dalies visuomenės interesus.

Nepritariame Teritorijų planavimo įstatymo ir Žemės įstatymo nuostatoms:

1. Teritorijų planavimo 16 straipsnio 1 dalies 1 punktui, 19 straipsnio 2 dalies 1 punktui, 20 straipsnio 6 dalies ir Žemės įstatymo pakeitimo 32 straipsnio 4 dalies 1 punktui, 40 straipsnio 7 dalies 4 ir 9 punktams. Juose išskaidytos žemės valdų projektų rengimo organizavimo ir tvirtinimo funkcijos dviem subjektams – savivaldybių administracijoms (miestuose ir miesteliuose) arba Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos (kaimiškose teritorijose).

Mūsų nuomone bei remiantis Jūsų - Lietuvos Respublikos Prezidentės 2010-05-09 dekretu Nr. 1K-388, toks teisinis reguliavimas, kai valstybinės žemės valdymo, naudojimo ir disponavimo ja funkcijos yra suskaidomos ir priskiriamos dviejų skirtingų lygmenų subjektams, tokio skirstymo kriterijumi pasirenkant gyvenamosios vietovės statusą: valstybės institucijai – Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos ir dešimtims savivaldybių, nesudaro prielaidų efektyviam, racionaliam valstybinio turto valdymui bei valstybės, kaip šio turto savininkės, interesų jai nuosavybės teise priklausančios žemės tvarkymo ir administravimo srityje užtikrinimui.

Tikslinga šias funkcijas perduoti vienai institucijai – Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos – Lietuvos Respublikos valstybės institucijai, kuri dalyvauja formuojant ir įgyvendina valstybės politiką žemės tvarkymo ir administravimo, žemės reformos, žemėtvarkos planavimo, nekilnojamojo turto kadastro, apskaitos, geodezijos, kartografijos, valstybinių georeferencinių erdvinį duomenų rinkinių rengimo bei Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros kūrimo srityse, atitinkamai patikslinant formuluotes teisės aktuose.

2. Teritorijų planavimo įstatymo projekto 40 straipsnio 1 dalies 2 punkto ir Žemės įstatymo projekto 41 straipsnio 1 dalies nuostatoms, kuriomis proteguojami meno studijų srities architektūros krypties išsilavinimą įgiję asmenys.

Mums nesuprantama, kodėl technologijos mokslų srities inžinerijos krypties žemėtvarkos šakos išsilavinimą turintiems asmenims, iki šiol sėkmingai rengusiems detaliuosius planus pagal jiems

išduotus kvalifikacijos pažymėjimus, Teritorijų planavimo įstatymo projektu siekiama atimti teisę vykdyti šiuos darbus. Minėtų asmenų parengti teritorijų planavimo dokumentai daugeliu atvejų būna aukštesnės kokybės už architektūrinį - meninį išsilavinimą turinčių asmenų rengtus planus.

Vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2005/36/EB Dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo, kuri perkeliama į nacionalinę teisę, esame tikri, kad ne tik įstatyme nurodytoms specialybėms (meno studijų srities architektūros krypties, socialinių mokslų srities visuomeninės geografijos krypties ir teritorijų planavimo krypties bei technologijos mokslų srities statybos inžinerijos krypties urbanistinės inžinerijos šakos) ir jų atstovams yra suteikiamos žinios apie miestų projektavimą, planavimą ir įgūdžius, reikalingus planavimo procese, supratimą apie santykį tarp žmonių bei pastatų, jų aplinkos ir apie poreikį susieti pastatus ir erdvę tarp jų su žmonių poreikiais ir masteliu.

Taip pat nesuprantama, kodėl meno studijų srities architektūros krypties, socialinių mokslų srities visuomeninės geografijos krypties ir teritorijų planavimo krypties bei technologijos mokslų srities statybos inžinerijos krypties urbanistinės inžinerijos šakos išsilavinimą įgijusiems asmenims, neturintiems žinių apie konkurencingų ūkių žemės valdų formavimą, žemės ūkio naudmenų gerinimą, kaimo infrastruktūros plėtrą ir alternatyvios žemės ūkio veiklos vystymą, Žemės įstatymo projektu suteikiamos teisės rengti kaimo plėtos žemėtvarkos projektus, neįgijus patirties šioje srityje bei neatestuotiems šioje teritorijų planavimo dokumentų rengimo srityje. Tuo tarpu technologijos mokslų srities inžinerijos krypties žemėtvarkos šakos išsilavinimą įgijusiems asmenims tokia teisė suteikiama tik po to kai jie įgyja ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį šioje srityje ir, išklaušę kvalifikacijos kėlimo kursus, išlaiko profesinių žinių patikrinimo testą.

Valstybė negali "proteguoti" vieno specialistų, eliminuodama likusius, tuo sukurdamą veiklos monopolį ir atsisakydama proceso skaidrumo, darbų kaštų sumažinimo.

Siekdami, kad iš darbo rinkos nebūtų išstumti detaliųjų planų rengime turintys patirtį atestuoti specialistai, bei norėdami, kad būtų užtikrintos vienodos atestavimo sąlygos specialistams, rengiantiems kaimo plėtos žemėtvarkos projektus, prašome netvirtinti šių įstatymų, kol nebus atsižvelgta į minėtas pastabas.

Panaikinus teisę inžinieriams rengti kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus, jie nebegalės užbaigti pradėtus rengti teritorijų planavimo dokumentus, tai sąlygos dokumentų rengimo vilkinimą bei pablogins verslo sąlygas šalyje, bus sudarytos nelygios konkurencijos sąlygos. Be to, neaptarus galiojančių atestatų klausimo Teritorijų planavimo įstatymo 3 straipsnyje, nuo šio įstatymo įsigaliojimo visų teritorijų planavimo dokumentų rengimas bus sustabdytas, nes nauji atestatai dar nebus išduoti. Tai sukels chaosą šalyje, o asmenų, šiuo metu turinčių galiojančius atestatus teisėti lūkesčiai bus apvilti.

Lietuvos žemėtvarkos ir hidrotechnikos inžinierių sąjunga siūlo:

1. Teritorijų planavimo įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punkto nuostatas išdėstyti taip:
1) rengti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus turi teisę fiziniai asmenys, **Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turintys teisę vadovauti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimui, įgiję aukštąjį universitetinį meno studijų srities architektūros krypties ar lygiavertį aukštąjį universitetinį architektūrinį išsilavinimą bei technologijos mokslų studijų srities inžinerijos krypties išsilavinimą (inžinieriai), kurių studijų programoje buvo įtraukti teritorijų planavimo dalykai, gavę Aplinkos ministerijos šios veiklos atestatą pagal teritorijų planavimo dokumentų rūšis**, juridiniai asmenys ir jų padaliniai, kitos užsienio organizacijos ir jų padaliniai, jeigu šių organizacijų įstatuose numatyta teritorijų planavimo veikla, kai tiems darbams vadovauja atestuoti teritorijų planavimo vadovai;

2) vadovauti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimui turi teisę ~~asmu~~**asmenys**, įgiję aukštąjį universitetinį meno studijų srities architektūros krypties, o valstybės lygmens ir savivaldybės lygmens (išskyrus miestų savivaldybes) kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimui – ir socialinių mokslų srities visuomeninės geografijos krypties ir teritorijų planavimo krypties, bei

technologijos mokslų srities **inžinerijos krypties ir** statybos inžinerijos krypties urbanistinės inžinerijos šakos ar lygiavertį aukštąjį universitetinį išsilavinimą įgijęs asmuo, **kurių studijų programoje buvo įtraukti teritorijų planavimo dalykai**, ir gavęs Aplinkos ministerijos šios veiklos atestatą pagal teritorijų planavimo dokumentų rūšis. Šis reikalavimas netaikomas Europos ekonominės erdvės valstybių piliečiams ir Šveicarijos Konfederacijos piliečiams, kitiems fiziniams asmenims, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktuose jiems suteiktomis judėjimo Europos ekonominės erdvės valstybėse ir Šveicarijos Konfederacijoje teisėmis, jeigu jie turi kitos valstybės narės kompetentingos institucijos išduotą atestatą arba kitą dokumentą, įrodantį, kad jie turi teisę vadovauti tokių dokumentų rengimui.

2. Siūlome papildyti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymo 3 straipsnį nauja 8 dalimi, o 8 atitinkamai laikyti 9 dalimi ir jas išdėstyti taip:

8. Iki įstatymo įsigaliojimo asmenims, kuriems išduoti atestatai teritorijų planavimo dokumentams rengti, galioja neterminuoti.

3. Pakeisti Žemės įstatymo 41 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

1) Žemėtvarkos planavimo dokumentus gali rengti Europos Sąjungos valstybių narių ar Europos ekonominės erdvės valstybių (toliau – valstybė narė) piliečiai, kiti fiziniai asmenys, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktų jiems suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, valstybėje narėje įsteigti juridiniai asmenys ar kitos organizacijos, ar jų padaliniai. Valstybių narių piliečiai, kiti fiziniai asmenys, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktų jiems suteiktomis judėjimo teisėmis, gali rengti žemėtvarkos planavimo dokumentus turėdami jiems nustatyta tvarka išduotus kvalifikacijos pažymėjimus žemėtvarkos planavimo dokumentams rengti (toliau – kvalifikacijos pažymėjimas), arba kitos valstybės narės išduotus kvalifikacijos pažymėjimus ar kitus dokumentus, įrodančius, kad jie turi teisę rengti žemėtvarkos planavimo dokumentus, *o kaimo plėtros žemėtvarkos projektus ir žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus gali rengti ir Teritorijų planavimo įstatyme nustatyti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengėjai, turintys jiems nustatyta tvarka išduotus kvalifikacijos pažymėjimus žemėtvarkos planavimo dokumentams rengti.* Valstybėse narėse įsteigti juridiniai asmenys ar kitos organizacijos, ar jų padaliniai gali rengti žemėtvarkos planavimo dokumentus, kai jų specialistas, dirbantis pagal darbo ar civilinę sutartį ir rengiantis žemėtvarkos planavimo dokumentus, turi jam nustatyta tvarka išduotą kvalifikacijos pažymėjimą arba kitos valstybės narės išduotą kvalifikacijos pažymėjimą ar kitą dokumentą, įrodantį, kad jis turi teisę rengti žemėtvarkos planavimo dokumentus. Tuo atveju, jeigu valstybės narės pilietis, kitas fizinis asmuo, kuris naudojami Europos Sąjungos teisės aktų jam suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, arba valstybėse narėse įsteigtų juridinių asmenų ar kitos organizacijos, ar jų padalinių specialistas (toliau šiame straipsnyje – asmenys) turi kitos valstybės narės kompetentingos institucijos išduotą kvalifikacijos pažymėjimą arba kitą dokumentą, įrodantį, kad jis turi teisę rengti žemėtvarkos planavimo dokumentus, reikalavimas tokį pažymėjimą gauti iš naujo netaikomas.

Tikime, kad Lietuvos Respublikos Prezidentė atkreips dėmesį į Lietuvos žemėtvarkos ir hidrotechnikos inžinierių sąjungos išsakytą nuomonę, visapusiškai ją įvertins ir priims Lietuvai svarbius ir pagrįstus sprendimus.